

Membres corresponents

Francesc Ballone

Com deuen recordar bastants dels membres de la nostra institució, la Secció Filològica disposava d'un membre corresponent a l'Alguer, altament qualificat i molt apreciat per tots nosaltres, Rafael Caria, que malauradament va morir de manera prematura l'any 2008.

Des d'aquell moment, la Secció ha considerat quina podia ser la millor manera de recuperar una connexió amb aquella ciutat, que té un valor especial per als Països Catalans, per moltes raons: tant per la significació històrica que ha tingut la presència catalana a Sardenya, com per la necessitat de prestar una atenció específica al desenvolupament futur d'una comunitat lingüística singular, llunyana geogràficament, però que fa part de les nostres preocupacions més immediates. No en va, el Consell Permanent de l'Institut fa un cert temps que estudia la possibilitat de crear-hi d'aquí a pocs mesos una seu o delegació de l'IEC en col·laboració amb el municipi i la Universitat de Sàsser.

Després de diferents consultes i tempteigs, hem fet la coneixença d'un candidat que entenem que reuneix les millors condicions possibles ara per ara, i que presentem a aquest Ple amb el desig que obtingui una aprovació general. Es tracta de Francesc Ballone, un jove estudiós que, en primer lloc, està enllestint el doctorat en filologia catalana a la Universitat Autònoma de Barcelona i ja ha iniciat una trajectòria acadèmica rellevant; que té, en segon lloc, una forta connexió amb els sectors associatius i culturals més dinàmics de la seva ciutat i una xarxa de relacions molt notable amb el sector juvenil, del qual depèn el futur de l'alguerès, i, en tercer lloc, gaudeix d'una acceptació social generalitzada, digna d'admiració en un context en què les relacions entre els diferents sectors culturals no són precisament fàcils.

D'altra banda, els mateixos membres de la Secció Filològica ja van tenir ocasió de conèixer directament Francesc Ballone i d'apreciar-ne la personalitat i la capacitat de

diàleg el mes de juny passat, arran d'una intervenció que va fer davant del Ple de la Secció entorn de les perspectives de futur del català entre els joves algueresos, un dels temes que ha estudiat.

Si hem d'exposar més detalladament els seus mèrits, subratllarem, des d'un punt de vista acadèmic, que va obtenir matrícula d'honor tant en la llicenciatura triennial com en la magistral en llengües estrangeres (anglès i català), assolides els anys 2008 i 2010, respectivament, a la Universitat de Sàsser. En els dos casos, les tesis tractaven de qüestions fonètiques, que centren també els seus treballs de recerca, com veurem tot seguit. La seva tesi de llicenciatura és considerada la primera presentada en català de l'Alguer.

Des de 2010, com havíem apuntat, prepara el doctorat en fonètica instrumental a la Universitat Autònoma de Barcelona, amb una tesi sobre els aspectes acústics del català de l'Alguer comparats amb els d'altres varietats del català i del sard, sota la direcció del professor Daniel Recasens.

Durant aquests anys ha iniciat també activitats docents de caràcter innovador i adient per a les necessitats de l'entorn alguerès. De setembre a desembre de 2010 va participar en el Curs de CLIL (aprenentatge integrat de continguts i llengua) en llengua minoritària «Lo català de l'Alguer», adreçat a ensenyants interessats en l'aplicació de la immersió lingüística en l'ensenyament de l'alguerès. L'any passat, de març a juny, va intervenir en el curs «L'Alguerès, una llengua per treballar», adreçat a estudiants de l'escola secundària superior, a fi que valoressin la utilitat laboral del coneixement i l'ús de l'alguerès a la feina (un curs organitzat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya). Poc després, entre el novembre i el desembre, va participar en el curs d'alfabetització en català de l'Alguer per a dependents municipals, organitzat pel municipi de l'Alguer.

En el camp de la recerca, forma part per a l'alguerès de l'equip de l'Atlas Interactiu de l'Entonació del Català (coordinat per les professores Pilar Prieto i Teresa Cabré i Monné); és membre del grup de creació del Corpus Oral de l'Alguerès (coordinat per Pilar Prieto i M. del Mar Vanrell), i del grup de recerca sobre esquemes entonacionals Sard_ToBI, amb Carlo Schirru, M. del Mar Vanrell i Pilar Prieto.

En relació amb aquesta activitat docent i de recerca, ha començat a participar en actes, congressos i publicacions d'una certa rellevància, no sols en l'àmbit sard o català, sinó d'abast internacional. Així, entre 2008 i avui, ha publicat articles a *Insula* (Càller, 2008), a les actes (2010) del XXIV Congrés de l'Associació de Joves Lingüistes (UAB, 2009), a les actes del V Congreso de Fonética Experimental (Càceres, 2011), i té en curs de publicació una comunicació al congrés «Modality, Corpus, Discourse» (Lund, Suècia) i un capítol en el llibre *Intonational variation in Romance* (Oxford University Press).

També ha participat en jornades i trobades de la seva especialitat a Sàsser, l'Alguer, Tortosa, Tarragona i Barcelona —la més recent en aquesta mateixa institució: un seminari organitzat per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació, el novembre passat, en el qual intervingué amb la ponència «Sobre el concepte de competència lingüística activa/passiva aplicada al món dels joves algueresos: discussió d'un estudi empíric».

Atesa la seva joventut, aquesta activitat acadèmica és prou rellevant, però com dèiem al principi també és destacable la seva activitat de projecció social en pro de la llengua. Francesc Ballone és fotògraf de professió (premiat en diverses ocasions), i dedica bona part del propi temps lliure i laboral a iniciatives de notable repercussió cultural. El 2001 ja va publicar un llibre de fotografies dedicat a l'Alguer, amb textos explicatius en alguerès, sard, italià i anglès; el 2004 guanyà el premi per a la normalització reservat a l'Alguer per l'associació cultural ADAC (Girona); el 2006 participà en la fundació del Centre Excursionista de l'Alguer, associació de la qual és actualment vicepresident; el 2009 organitzà amb M. del Mar Vanrell un projecte d'intercanvi musical entre Mallorca i l'Alguer, dit *Les illes*; el 2010 guanyà, en col·laboració amb la cantant Yasmin Bradi, el Premi Pino Piras amb la cançó «La neu», que obtingué, aquell mateix any, la segona plaça al concurs de World Music Andrea Parodi; encara el 2010 dirigí el documental *Vivim la llengua*, selecció oficial del concurs Babel Film Festival de 2011.

El 2011 va participar com a traductor i revisor en el projecte de traducció en català de l'Alguer del material turístic informatiu de la província de Sàsser: *www.sardegna.it/ca*, i prengué part en l'organització del XXXV Aplec Excursionista dels Països Catalans (Alguer, 2011). El 2012 traduí, del català al sard, la novel·la *El collidor de vesc*, de Pau Urgell, per a l'editor Condaghes, i el mateix 2012 participà en l'organització del concurs de vídeo «Arrés és», creat per les associacions Òmnium Cultural de l'Alguer i Societat Umanitària, reservat a curtmetratges i documentals en català de l'Alguer.

Entenem, doncs, que queda fora de dubte la seva capacitat d'impulsar activitats transversals amb implicació de gent jove, en un moment crucial en la dinàmica sociolingüística i política algueresa. Per totes aquestes raons, us demanem que voteu favorablement la seva candidatura en el proper Ple del mes de març.

Text llegit per Isidor Marí i Mayans en el Ple del dia 25 de febrer de 2013